

- Domácí násilí za covid-19 2
- Přísnější postih domácího násilí v průběhu krize 4
- Oběti trestných činů stále často bez účinné pomoci 5
- Na věku nezáleží 6
- Pomáhat a chránit i děti před domácím násilím 7
- Vzdělávejte se s námi 8
- Kdo je kdo 8

AKTUALITY

Mapování využívání mezinárodních nástrojů ochrany obětí pokračuje

Máme za sebou půl roku realizace projektu Artemis, o němž jsme vás informovali v minulém čísle Zpravodaje. V projektu se zaměříme na evropský ochranný příkaz.

Zmapovali jsme teoretický právní základ i praxi týkající se tohoto nástroje i tzv. ochranných příkazů na národní úrovni, na jejichž základě lze evropský ochranný příkaz vydat. Zaměřili jsme se na zmapování národních politik a iniciativ, legislativy a statistických dat, výzkumů a studií.

Dále jsme zrealizovali telefonické rozhovory se zástupci policie a neziskových organizací pomáhajících obětem trestných činů. Dotazovali jsme se na jejich teoretickou znalost, praktické zkušenosti, dobrou i špatnou praxi v této problematice.

Zrealizovali jsme dotazníkové šetření. Prostřednictvím dotazníků zveřejněných na internetu a sdílených na sociálních sítích i skrze síť spolupracujících odborníků v České republice i za-

hraničí jsme oslovili tři cílové skupiny, občany EU, odborníky právních profesí a pracovníky organizací pomáhajících obětem. Ptali jsme se na jejich znalost a zkušenosti vztahující se k evropskému ochrannému příkazu.

Závěrem uvedených aktivit jsou zjištěny, že dvojkolejnost právní úpravy na ochranu obětí genderově podmíněného násilí (roztříštěnost mezi trestní a občanské právo) neumožňuje efektivní využití všech dostupných nástrojů; evropský ochranný příkaz nelze vydat na základě vydaného předběžného opatření na ochranu proti domácímu násilí / stalkingu dle zákona o zvláštních řízeních soudních; v rámci justičního systému jsou minimálně využívány efektivní nástroje penalizace pachatele předpokládané trestněprávními zákony, které mohou sloužit k ochraně obětí; za porušení národního i evropského ochranného příkazu hrozí nízké sankce, což snižuje efektivitu jejich využití v praxi; v ČR je nízká až minimální informovanost laické i odborné veřejnosti o tomto nástroji; data o národních i evropských ochranných příkazech jsou vedena zmatečně a data z jednotlivých zdrojů se vzájemně liší.

Na základě těchto zjištění jsme zformulovali doporučení, jak tuto situaci v ČR zlepšit. O uvedeném připravujeme report, který bude následně zveřejněn.

(red)

Domácí násilí za covid-19: Když z pasti není úniku (a pomoc funguje jen někdy)

V důsledku nouzového stavu a souvisejících preventivních opatření vzrostl počet incidentů domácího násilí a přirozeně se tak zvýšila poptávka po službách organizací pomáhajících obětem tohoto násilí. Situace také zvýraznila mezery v poskytování pomoci obětem násilí ze strany státních institucí. Ukázal to kvalitativní výzkum realizovaný pracovníky Sociologického ústavu AV ČR, v. v. i. a Fakulty humanitních studií Univerzity Karlovy ve spolupráci s neziskovými organizacemi: ROSA – Centrum pro ženy, z. s., Acorus, z. ú. a proFem – centrum pro oběti domácího a sexuálního násilí, o. p. s. První fáze sběru dat probíhala od 18. 4. 2020 do 5. 6. 2020, a to formou rozhovorů s oběťmi násilí a sledování vývoje konkrétních anonymizovaných případů. Tato data byla doplněna o rozhovory s pracovníky a pracovníky dalších neziskových organizací poskytujících pomoc obětem násilí.

Zhoršení situace obětí během covidu-19

Výzkum potvrdil, že fyzické násilí s viditelnými důsledky je pouhou špičkou ledovce domácího násilí. Daleko častěji se totiž jedná o opakující se **dlouhodobou kombinaci psychologického, fyzického, sexuálního i ekonomického násilí a manipulace**. Zejména v období pandemie tak násilné osoby mohly oběť ještě snadněji manipulovat a kontrolovat, a to právě v důsledku omezení pohybu a sociálních kontaktů oběti.

Dynamičnost a komplexnost problematiky domácího násilí a zejména různorodé potřeby obětí si vyžadují adekvátní a flexibilní reakci. Ovšem situace spojená s koronavirovou krizí poukázala na dlouhodobě patrné **mezery v poskytování pomoci obětem různých forem násilí, a to ze strany státních institucí, zejména policie, soudů a orgánů sociálně právní ochrany dětí**. Státní instituce se v prvních dvou týdnech nouzového stavu odmlčely, v dalším období postupně začaly na situaci reagovat, ale jejich aktivita z hlediska potřeb obětí nepokrývala četnost ani intenzitu zjištěných případů. Navíc instituce v plné míře nevyužívaly ani již zavedených nástrojů pro prevenci a řešení domácího násilí.

Policie a soudy

„Dědeček ohrožoval a napadal celou rodinu, všichni se ho báli. Dospělé dceři se podařilo přivolat Policii ČR, současně přijela i záchranná služba. Muž byl agresivní i vůči ošetřující lékařce, která ho z důvodu rizika násilí i vůči zdravotnickému personálu nechtěla ošetřit, pokud mu nebudou nasazena pouta. Policie ho poté odvezla na služebnu, ale v noci v 1:30 ho přivezli zpátky domů s tím, že je podnapilý, ale záchytky jsou zavřené a nemají ho kam umístit. Žádný další proaktivní monitoring případu ze strany policie neprobíhal.“ I tak vypadalo domácí násilí za nouzového stavu, jak popsala vedoucí poradny organizace ROSA – centrum pro ženy, z. s. Branislava Marvánová Vargová. **Institut vykázání**, přímý intervenční nástroj prevence domácího násilí, tedy ne vždy fungoval tak, jak by měl.

Soudy, jež by teoreticky měly přednostně řešit právě případy násilného charakteru, kde nebezpečí stále trvá, a obzvláště ty, ve kterých figurují nezletilé děti, většinu jednání odročily. Tím naopak došlo k dalšímu **protahování i velmi vážných případů včetně sexuálního zneužívání**. *„Řada soudů se v případech domácího násilí nebo i týrání dětí absolutně zastavila, na druhou stranu v jednoduchých a z mého pohledu pro společnost méně škodlivých jednáních nadále běžela,“* dodává Kateřina Mužíková, spolupracující právnička proFem.

Krizová lůžka, azylové bydlení a situace dětí

Násilí mnohdy nekončí ani odchodem ze společné domácnosti. Matky žijící v azylovém domě měly například „*strach děti vydat, protože partner je nezodpovědný – dítě informovalo o tom, že absolvovalo o víkendu výlet se spoustou dětí a lidí; častá je manipulace s klientkami: „tak jestli to dítě nechceš převzít, tak já si ho nechám,“*“ popisuje „karanténní novinky“ v manipulaci ze strany násilných partnerů pracovnice brněnského Magdalena. Pro děti žijící ve vztazích poznamenaných násilím tak pandemie mnohdy znamenala výrazné zhoršení situace. Násilí se začalo obracet i vůči nim, přičemž OSPOD ne vždy fungoval, jak by měl: „*Otec je agresivní na klientku i na děti 5 a 7 let, syna držel pod krkem, léčí se v Sananimu kvůli drogám a alkoholu. Klientka se bojí děti předávat ke styku, nic ale není soudně upraveno. OSPOD doporučil, ať se klientka s otcem dohodne. Situace je v rámci pandemie horší, protože otec nedodržuje bezpečnostní epidemiologická pravidla,*“ popisuje situaci klientky Acorusu jeho ředitelka Jaroslava Chaloupková.

Zatímco pro možné pachatele násilí policie ve spolupráci s kraji či obcemi hledala krizová lůžka v případě vykazání v době karantény, pro oběti taková lůžka zajištěna nebyla. V ČR krizová lůžka pro oběti domácího násilí chybí dlouhodobě, nedostatečný je také počet a dostupnost pobytových služeb pro tuto cílovou skupinu jako takových.

Nouzový stav a neziskové organizace

Zatímco **státní instituce** uvedl tedy nouzový stav spíše do určité **paralýzy**, ostatní typy pomáhajících organizací – především **nestátní neziskové organizace** – okamžitě zaváděly nové **on-line služby**, skypové konzultace a další podpůrná opatření. Tím podle všeho dokázaly částečně podchytit i tzv. **latentní výskyt** případů domácího násilí. A zároveň se díky analýze části takto podchycených případů ukázaly ně-

kteří trhliny v systému, které by bylo do budoucna dobré řešit. Co tedy pandemie pro téma domácího násilí přinesla? Špatné zprávy jsou, že:

- podle našich údajů domácího násilí, respektive poptávky po službách poskytujících pomoc obětem přibýlo,
- instituce státní správy dokáží zachytit a účinně řešit jen malou část případů,
- v tuto chvíli značná část obětí domácího násilí systémem pomoci propadá.

Dobré zprávy jsou, že:

- pomáhající organizace zásadně rozšířily služby pomoci a nastavily účinné nástroje, díky kterým dokáží poskytnout obětem pomoc v krizových situacích,
- v systému existují další nástroje pomoci, které ale v tuto chvíli nejsou dostatečné a je potřeba je lépe propojit a zacílit tak, aby pomoc obětem byla rychlá a účinná.

Druhá fáze výzkumu

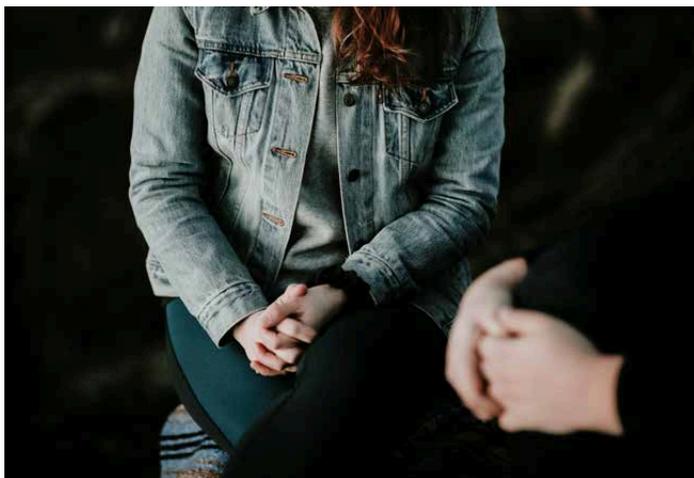
Po první fázi sběru dat se výzkum zaměřuje na **další instituce v rámci systému pomoci** (především na policii, soudy, OSPOD), aby bylo možné zmapovat situaci i z jejich perspektivy. Na základě obou fází výzkumu a jejich hlavních zjištění pak budou neziskovými organizacemi **ROSA, Acorus a profem** formulována doporučení relevantním orgánům.

*Tým profem, Sociologického ústavu AV ČR, v. v. i.,
Fakulty humanitních studií Univerzity Karlovy,
ROSA – centra pro ženy, z. s. a Acorusu, z. ú.*

Přísnější postih domácího násilí v průběhu krizových událostí

Trestní zákoník definuje okruh trestných činů, které v krizových situacích mají být postihovány přísněji. Jedná se o šíření nakažlivé lidské nemoci, šíření nakažlivé lidské nemoci z nedbalosti, ohrožování zdraví závadnými potravinami a jinými předměty, ohrožování zdraví závadnými potravinami a jinými předměty z nedbalosti, krádež, zpronevěru, podvod, lichvu a šíření poplašné zprávy. V případě ostatních trestných činů může být jejich spáchání v době nouze tzv. obecnou přitěžující okolností.

Přísnější postih tedy má dopadnout na ty, kteří v době krize plýtvají kapacitou bezpečnostních složek (např. šíření nakažlivé lidské nemoci, šíření poplašné zprávy), a/nebo krizový stav zneužívají k poškozování práv druhých (např. vloupání, krádež).

Mezi trestné činy, které lze trestat přísněji v dobách mimořádných situací, by tedy **měly být zařazeny také trestné činy postihující domácí a sexuální násilí.**

Jedná se zejména o:

- trestný čin týrání osoby žijící ve společném obydlí,
- znásilnění, sexuální nátlak,
- ublížení na zdraví
- či těžké ublížení na zdraví.

V případě těchto trestných činů také platí, že zbytečně vytěžují kapacity profesí nezbytných pro zvládnutí krize (police, zdravotníci) a že dochází k **zneužití krizové situace.** To bylo zjevné zejména po zavedení plošné karantény na jaře roku 2020. Toto omezení značně zkomplikovalo odchod

z násilné domácnosti. Osoby ohrožené domácím násilím neměly často možnost ani opustit domácnost krátkodobě, např. v momentech hrozící fyzické agrese. Také využití telefonického poradenství se komplikovalo. Z praxe proFem vyplývá, že právě moment, kdy agresor nebo oběť odejdou do zaměstnání, je často také momentem, kdy může bezpečně proběhnout telefonický kontakt s pomáhající organizací. V době zavřených obchodů, továren a kanceláří se ale takový telefonát stal pro mnohé takřka nemožným. Definitivní opuštění společné domácnosti (nezřídka s dětmi) bylo také komplikovanější, jelikož možnosti přechodného ubytování se výrazně zúžily. Oběti při rozhodování o opuštění domácnosti navíc čelily i strachu z nebezpečného onemocnění, kterému mohou sebe a své děti vystavit při pohybu venku a při kontaktu s jinými osobami. Pro osoby, které byly v karanténě kvůli nákaze nebo podezření z nákazy, pak bylo zcela nemožné odejít či vyhledat pomoc. Tento mimořádný stav je tedy velmi dobře zneužitelný.

Dojde-li ke zraněním, blokuje to kapacity zdravotnických zařízení. Bylo-li cílem zákonodárce postihnout přísněji ty, kteří zatěžují kapacity bezpečnostních složek (mimo jiné tedy také zdravotníků), je zcela nelogické, pokud trestné činy spočívající v poškozování zdraví druhého nejsou postihovány přísněji.

V krizových situacích (a bezprostředně po nich) se systém musí postarat zejména o ty nejvíce zasažené. Domácí a sexuální násilí vede k řadě psychických komplikací a může vyústit až v posttraumatickou stresovou poruchu. Generuje tedy další zranitelné osoby, na které může mimořádná situace dopadnout extrémně těžce a které zřejmě budou potřebovat pomoc. To může zatížit celý systém nejen po dobu trvající mimořádné situace, ale i do budoucna.

Domácí a sexuální násilí navíc odčerpává nejen kapacity bezpečnostních složek, ale i kapacity členů společnosti, kteří by jinak mohli pomáhat krizi zvládnout. Důležitost zapojení občanů přitom ukázaly právě jarní měsíce roku 2020.

Domácí a sexuální násilí v časech krize tedy:

- odčerpává kapacity bezpečnostních složek,
- je páčáno za současného zneužití mimořádného stavu,
- vytváří další zranitelné osoby, na které může krizová událost dopadnout o to více,
- odčerpává kapacity osob, které by se jinak mohly zapojit do dobrovolnické práce při řešení krizové situace.

Z těchto důvodů by zneužití krizového stavu a zatěžování kapacit systému, které musí být urgentně vynaloženy pro zvládnutí krize, mělo být trestáno přísněji u trestných činů postihujících domácí a sexuální násilí, jako se to děje v případech krádeží či podvodů.

Obětem trestných činů se stále často nedostává účinné pomoci

5

Ačkoli od účinnosti **zákona o obětech trestných činů (ZOTČ)** uplynulo teprve sedm let, chystá se již třetí novelizace tohoto právního předpisu, přičemž ani v této novelizační vlně nejsou brány v potaz zásadní připomínky organizací poskytujících přímou pomoc obětem trestných činů.

Začátkem tohoto roku jsme jménem **Platformy právní pomoci** předložili Ministerstvu spravedlnosti (MŠP) připomínky k navrhované **novele ZOTČ i trestního zákoníku**, z nichž byla akceptována jediná, a to připomínka k **§ 18 ZOTČ (otázky z intimní oblasti)** konkretizující předmětné ustanovení v tom smyslu, aby oběti nebylo možné klást otázky na její předchozí sexuální život.

V srpnu jsme proto uspořádali **tiskovou konferenci**, na níž vystoupili a připomínky blíže vysvětlili zástupci organizací proFem – centrum pro oběti domácího a sexuálního násilí, o. p. s., In IUSTITIA, o. p. s. a Rozkoš bez Rizika, z. s.

Dlouhodobě upozorňujeme zejména na **nevhodnou definici zvláště zranitelné oběti**, neboť narážíme na její nepochopení ze strany orgánů činných v trestním řízení. To má významný vliv například na **(ne)přiznávání bezplatného zmocněnce obětem**.

Čím dál **více obětí trestných činů** se setkává s tím, že **nejsou uznány** jakožto zvláště zranitelné oběti, ačkoliv by dle zmiňovaného zákona měly tento status získat. To v praxi znamená, že velká část obětí nedosáhne na zmocněnce, který je významnou a bezplatnou pomocí nejen v uplatňování jejich práv, ale i celkově v přístupu ke spravedlnosti.

Proti nepřiznání statusu zvláště zranitelné oběti se navíc nelze účinně bránit. Proto trváme na **redefinici pojmu zvláště zranitelné oběti** a zavedení **přezkumu nepřiznání postavení zvláště zranitelné oběti**.

Co se týče dalších navrhovaných změn, akcentujeme také **posílení ochrany obětí před sekundární a terciární viktimizací**, což by mělo být hlavním záměrem zákona. To se týká například již zmíněného dotazování na předchozí sexuální vztahy nebo omezení kontaktu oběti s pachatelem nejen při provádění určitého úkonu v rámci trestního řízení, ale i před a po něm (například v prostorách soudu). Jedná se o snadno proveditelné změny na straně orgánů činných v trestním řízení, které mohou být pro oběti velkým přínosem.

Ochrana, která ze zákona plyne obětem trestných činů, by dále měla být dostupná také **obětem útoku, který je ře-**

šen v přestupkovém řízení. V případech domácího a sexuálního násilí se jedná o velice častou situaci. I těmto ohroženým osobám by měla být poskytnuta alespoň ochrana spočívající v možnosti **nesetkat se s pachatelem** a **náhrada nemajetkové újmy**.

Zpřehlednit a zjednodušit je potřeba také proces **přiznávání peněžité pomoci**. V současné době mají například pozůstalí status oběti pouze, pokud jim byla smrtí blízkého způsobena újma. Prokazování způsobené újmy nemá žádná jasná pravidla a vede zbytečně k sekundární viktimizaci.

Dále je třeba zdůraznit, že s novelizací přichází zakotvení určitých práv i právníkům osobám a zavádí se též subjekty specializované na **pomoc právníkům osobám, na nichž byly spáchány trestné činy spočívající v krádeži identity**. Tato pomoc pak **bude financována z dotačních programů MŠP**. V situaci, kdy každým rokem dochází ke krácení finančních prostředků určených na pomoc obětem – fyzickým osobám, považují organizace poskytující pomoc obětem trestných činů takovou změnu za zcela nesystémovou a jdoucí proti smyslu zákona o obětech, který tu **primárně byl pro lidské oběti**.

Celou tiskovou zprávu si můžete přečíst zde: www.profem.cz/shared/clanky/869/Tiskov%C3%A1%20zpr%C3%A1va%20FINAL.pdf

Simona Šimíčková

Na věku nezáleží. Obětí domácího násilí se může stát každý z nás.

Klient (78) přichází do poradny pro oběti domácího násilí v doprovodu pracovníce v sociálních službách, která vyhledala naši organizaci. Je během konzultace velmi nervózní, neví, co by nám řekl, opakuje, že se nic neděje, přichází, protože si to přála pracovníce, která pravidelně dochází k němu domů.

Klient žije společně se svojí vnučkou (28), o kterou se od jejího dětství stará. Klient popisuje svoji situaci. Je samostatný, zvládá základní potřeby, jediné, co klienta trápí, je chůze. Pohybuje se za pomoci hole, bez ní se neudrží po delší dobu na nohou. **Začal využívat sociálních služeb a pravidelně do domu dochází pracovníce v sociálních službách**, která klientovi uvaří jídlo a dojde mu na nákup potravin, který je pro něj náročný.

Vnučka klientovi s chodem domácnosti nepomáhá, nepracuje a pravidelně užívá alkohol. **Po jeho požití je agresivní a útočí na klienta, fyzicky ho napadá.** O tom, co se u klienta děje, se pracovníce dozvěděla zcela **náhodně**, když jej našla **krátce po napadení v krizovém stavu ležícího na zemi s četnými odřeninami**. Na jeho přání nikde incident nehlásila a rány mu ošetřila.

Klient se svěřuje, že své vnučce finančně pomáhá, občas jí dává peníze, které však ihned propije. Jednou se vrátila domů v podnapilém stavu a žádala po něm další peníze, které jí odmítl dát. **Vnučka klienta fyzicky napadla. Při útku spadl na zem, kde zůstal ležet.** Hůl, která mu slouží jako

podpěra, vnučka vzala, a tím zabránila klientovi, aby mohl vstát. Při bližším mapování situace sociální pracovníce zjišťuje, že k takovým incidentům docházelo často. Jak k fyzickým útokům, tak k okrádání klienta o peníze. Celý svůj důchod si uchovává doma a pro vnučku je tak snadné se k němu dostat. Klientovi tak zbude minimální částka na zaplacení sociální služby a potravin.

Sociální pracovníce reflektuje klientovu situaci a popisuje jednotlivé prvky domácího násilí, které je v jeho případě přítomné. Pro klienta je těžké slyšet, že **je obětí domácího násilí konaného svojí vnučkou, s níž celý život žije a stará se o ni**. Klientovi byly v rámci konzultace nabídnuty další **služby organizace proFem**, které **odmítl využít**.

Po necelém měsíci od setkání sociální pracovníce s klientem došlo k **desetidennímu vykázaní vnučky**, která se nadále dopouštěla fyzického násilí na klientovi, z domu. Policii přivolala pracovníce, která opět našla klienta po fyzickém napadení vnučkou. **Policie vyhodnotila celou situaci jako dlouhodobé domácí násilí**. Tentokrát klient využil služeb organizace proFem.

Po vykázaní proběhlo **právní poradenství**, v rámci něhož byl společně s právníčkou sepsán návrh na vydání **předběžného opatření na ochranu proti domácímu násilí**, které soud vydal, a vykázaní vnučky jím bylo o měsíc prodlouženo.

Během této doby klient docházel na pravidelné konzultace, kde společně se sociální pracovnící pracovali na praktických krocích.

Pro klienta bylo těžké o tom, co se v minulosti dělo, mluvit. Vzhledem k věku klienta a vztahu k vnučce, o kterou se po celou dobu staral, pro něj nebylo lehké si představit, že by vnučce jakkoli uškodil nebo jí řekl, aby z domu odešla. S klientem se v rámci konzultací pracovalo na náhledu na celou situaci. Po čase si začal uvědomovat závažnost situace a rozhodl se **vytvořit pro sebe bezpečný domov**. Za pomoci právníček v rámci právního poradenství byla sepsána **žaloba na vyklizení**, jelikož vnučka nemá k nemovitosti žádné právo. Během soudního řízení byl klient **zastupován advokátem spolupracujícím s organizací proFem**.

Po celou dobu s klientem pravidelně pracovala sociální pracovníce, která mu byla psychickou podporou a doprovázela jej v této náročné životní fázi.

Barbora Eichlerová

Pomáhat a chránit i děti před domácím násilím

7

V červenci roku 2019 rozhodl pátý senát Evropského soudu pro lidská práva o neuznání nároku paní Senay Kurt, rakouské občanky tureckého původu, která se domáhala odpovědnosti své vlasti, Rakouska, za smrt svého osmiletého syna.

Paní Kurt byla **dlouholetou obětí domácího a sexuálního násilí ze strany svého manžela**, přičemž 22. května 2012 požádala o rozvod s manželem, zatímco jej zároveň nahlásila pro vyhrožování a znásilnění v naději, že získá zákaz přiblížení manžela k ní i jejím dětem, které manžel taktéž fyzicky týral.

Policie jednala tak, že vyslechla všechny zúčastněné a provedla lustraci pachatele skrze registr sexuálních násilníků a registr držitelů zbraní. **Vykázala pachatele ze společného obydlí a zakázala mu, aby se k domu, kde pachatel s paní Kurt a jejich dětmi žil, přibližoval.**

Státní zástupce, který rozhodl o zahájení trestního stíhání manžela pro znásilnění, ublížení na zdraví a nebezpečné vyhrožování, však **nerozhodl o uvalení vazby** ani o případném **zákazu přiblížení** k osobě paní Kurt a jejím dětem, neboť vzhledem k podkladům, jež obdržel od policie, nedospěl k závěru, že násilník je potenciálně nebezpečný.

Násilí manžela vůči paní Kurt vyeskalovalo tak, že 25. května 2012 navštívil své děti ve škole, odvedl je do sklepa a **syna střelil do hlavy**. Druhé dítě, o rok mladší dcera, zůstalo nezraněno. Pachatel zbraň poté obrátil proti sobě a spáchal sebevraždu.

V souvislosti s těmito událostmi paní Kurt podala **stížnost na jednání státního zástupce**, který podle ní měl uvalit vazbu na jejího manžela. Její stížnost byla postupně **zamítnuta** a stejně tak rozhodl i pátý senát ESLP, který pro své rozhodnutí využil tzv. „Osman test“. V listopadu 2019 předložil případ k projednání Velkému senátu. Ve věci bylo provedeno slyšení.

Rakouská strana argumentovala tím, že rakouská policie i státní zástupce vyvinuli veškerou možnou snahu a na základě jim dostupných důkazů ani nemohli předpokládat, že dojde k ohrožení života syna navrhovatelky, paní Kurt.

Sonja Aziz, zástupkyně navrhovatelky, naopak poukázala na **nedostatečné školení rakouské policie, státních zástupců i soudců v problematice domácího násilí**.

Stěžejní myšlenkou návrhu byl fakt, že **domácí násilí se nevztahuje pouze na prostory obydlí** a je tedy nesmyslné, aby případný zákaz přiblížení ke společnému obydlí postačoval k ochraně obětí.

V souvislosti se zmíněným nedostatkem vzdělání v oblasti domácího násilí zástupkyně navrhovatelky podotkla, že při posuzování opatření proti domácímu násilí nepostupují orgány činné v trestním řízení systémově a zcela neberou v potaz to, že **násilí se dynamicky stupňuje** a je třeba do kontextu zahrnout širší souvislosti, nikoliv pouze výslech svědka, který se vyslyšajícím policistovi nejevil nebezpečný. Dále navrhovatelka kritizuje další **postupy rakouské policie** v případech domácího násilí (sepisovaný protokol není autentický a spíše shrnuje myšlenky vyslyšajícího policisty etc.), jakož i **neprovedenou implementaci Istanbulské úmluvy do rakouského právního řádu**. Paní Kurt se domnívá, že kromě článku 2 byly nakonec porušeny také články 3 a 8 Úmluvy.

Při jednání proti sobě soudci několikrát postavili **článek 2 a článek 5**, kdy byla před soudem rozebírána **nezbytnost vazby** v souvislosti se **snahou neomezovat osobní svobodu více, než je třeba**. Je tedy velice pravděpodobné, že prá-

vě poměřování těchto dvou lidských práv bude předmětem rozhodnutí Velkého senátu.

Soud nevynesl verdikt a své rozhodnutí odložil na neurčito, zatímco strany, včetně vedlejších účastníků, jimiž jsou neziskové organizace chránící oběti trestných činů, budou vyčkávat.

Tomáš Havlíček

Setkáváte se ve své praxi s oběťmi domácího nebo sexuálního násilí a chcete zvýšit své kompetence pro práci s touto cílovou skupinou? Zajímají vás konkrétní nástroje pomoci nebo postupy vhodné a citlivé komunikace s oběťmi? To vše vás naučíme ve specializovaných kurzech.

Stejně jako v minulých letech pořádáme kurzy, které získaly akreditaci Ministerstva práce a sociálních věcí. Během jarní odmlky jsme nezaháleli a akreditovali tři nové kurzy:

Dva z nich se zabývají oblastí práva – **Odškodňování a peněžité pomoci obětem trestné činnosti a Práva obětí domácího a sexuálního násilí v rámci trestního řízení**, třetí s názvem **Sexuální násilí a trauma** na problematiku

nahlíží z psychoterapeutického hlediska. Pro velký zájem budeme také vypisovat nový termín kurzu **Sexuální násilí a právo**, který jsme realizovali v září a jehož kapacita se rychle naplnila.

Všechny nabízené kurzy jsou vhodné pro pracovníce a pracovníky v sociálních službách v rámci povinného vzdělávání (dle zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách). Mohou se jich ale zúčastnit i všichni ostatní, kteří se o téma zajímají. Všechny kurzy je také možné objednat pro celou organizaci.

Veškeré informace o kurzech a vypsané termíny najdete na naší webové stránce www.profem.cz v sekci **Vzdělávání**. (red)

KDO JE KDO – TÝM PROFEM

Kateřina Mužíková

V roce 2018 absolvovala **Právnickou fakultu Univerzity Karlovy**, na které obhájila diplomovou práci na téma „Do-

Tým odbornic a odborníků je pro fungování proFem a poskytování poradenství a podpory obětem domácího a sexuálního násilí klíčový. Bez našich sociálních pracovníček, právnicek a právníků, terapeutek a vedení organizace bychom nebyli schopni naše služby poskytovat. V této rubrice proto vždy najdete medailonek jedné členky nebo člena týmu, abychom vám náš skvělý tým blíže představili. Důležitou součástí naplňování našeho poslání je i pomoc externích spolupracovníků, a to konkrétně advokátek a advokátů. V minulém vydání jsme vás seznámili s Davidem Oplatkem, tentokrát bychom Vás rádi seznámili s jeho kolegyní z advokátní praxe Kateřinou Mužíkovou.

mácí násilí – kriminologické a trestněprávní aspekty“. Již během studií na Právnické fakultě získávala pracovní zkušenosti, jak v soukromém, tak i veřejném sektoru. Zároveň spolupracovala na projektech s neziskovou organizací **Pro bono aliance**, která usiluje o společensky odpovědný výkon právnických profesí a zaměřuje se na propojování advokátů s klienty neziskových organizací.

Již v roce 2017 se připojila k činnosti organizace **proFem** jako dobrovolnice a nadále s naší organizací spolupracuje jako externí právnička.

Po dokončení právnického studia nastoupila jako **advokátní koncipientka** u **Davidy Oplatky**, kde i nadále vykonává svou koncipientskou praxi se zaměřením na poskytování právní pomoci obětem domácího a sexuálního násilí. (red)

PROFEM
= PRÁVO
= POMOC

www.profem.cz

FB: profem.o.p.s

Instagram: profem_o.p.s_

Vaše právo, ročník IV, č. 2
vychází v září 2020

Zpravodaj organizace proFem – centrum pro oběti domácího a sexuálního násilí, o. p. s.

Zpravodaj vychází čtyřikrát ročně

Ke stažení na <https://www.profem.cz/cs/vydali-jsme/zpravodaj>

Redakce: Eva Michálková, Simona Šimíčková, Lukáš Straňák, Martina Houžvová, Barbora Eichlerová, Tomáš Havlíček

Fotografie: pixabay.com, unsplash.com

Grafická úprava a sazba: Jana Štěpánová, RedGreenBlue

Objednávky přijímáme na: administrativa@profem.cz

Zpravodaj je podporován Ministerstvem spravedlnosti.